

Nordic Mining ASA
v/ Finn Ivar Marum

Deres ref

Vår ref
26/4909-

Dato
30. september 2026

Gruvevirksomhet i Engebøfjellet – suspensjon av tidligere vedtak etter forurensningsloven

Klima- og miljødepartementet viser til vedtak 30. september 2026 der Engebø Rutile and Garnet AS innvilges en tidsbegrenset tillatelse til forurensende virksomhet etter forurensningsloven § 11, i forbindelse med gruvevirksomhet i Engebøfjellet. Departementet fatter med dette vedtak om at tidligere vedtak om tillatelse etter forurensningsloven til gruvevirksomhet i Engebøfjellet 19. februar 2016, 23. november 2021 og 23. juni 2023 suspenderes i samme treårs tidsperiode som den tidsbegrensede tillatelsen gjelder.

Det vises videre til brev 30. september 2026 fra departementet til Nordic Mining ASA / Engebø Rutile and Garnet ASA om videre prosess i saken, hvor det opplyses at departementet i lys av Høyesteretts dom 17. juni 2026 fortsetter vurderingen av om det kan gis langvarig tillatelse etter forurensningsloven til gruvedrift i Engebøfjellet. Departementet anslår at denne vurderingen vil være ferdig tidlig i 2027.

1. Bakgrunn

Klima- og miljødepartementet ga i vedtak 5. juni 2015 Nordic Mining ASA (nå Engebø Rutile and Garnet AS, heretter omtalt som ERG) tillatelse etter forurensningsloven til utvinning og prosessering av rutil (titanoksid), granat og pukk fra Engebøfjellet, med tilhørende deponering av avgangsmasser i sjødeponi i Førdefjorden. Vedtaket ble etter klage opprettholdt av Kongen i statsråd ved kongelig resolusjon 19. februar 2016. Bedriften søkte 24. juni 2020 om endret kjemikaliebruk. Søknaden ble innvilget av Miljødirektoratet 18. januar 2021 og ble etter klage opprettholdt av departementet 23. november 2021. Miljødirektoratet fattet vedtak 23. juni 2023 om godkjenning av avfallshåndteringsplan og

enkelte endringer i bedriftens tillatelse. Bedriften fikk tildelt driftskonsesjon etter mineralloven i 2020, som etter klage ble opprettholdt av Nærings- og fiskeridepartementet i vedtak 6. mai 2022.

Vedtakene etter forurensningsloven 19. februar 2016, 23. november 2021 og 23. juni 2023, samt vedtak om driftskonsesjon 6. mai 2022, ble kjent ugyldige i Høyesterett dom 17. juni 2026. Høyesterett vurderte at vedtaket 19. februar 2016 er ugyldig fordi det i begrunnelsen ikke var godtgjort at vilkåret i vannforskriften § 12 andre ledd bokstav b, jf. vanndirektivet (2000/60/EF) artikkel 4 nr. 7 bokstav c om «overriding public interest» var oppfylt. Høyesterett tok uttrykkelig ikke stilling til om det kan gis tillatelse til gruvevirksomheten i dag, basert på de forsyningshensynene som er omtalt i kongelige resolusjon av 23. mai 2025.

I søknad 21. juni 2026, oppdatert 2. juli 2026, søkte ERG om en tidsbegrenset tillatelse etter forurensningsloven til gruvevirksomhet i Engebøfjellet, med deponering av 4,5 millioner tonn avgangsmasser i sjødeponi i Førdefjorden over en tidsbegrenset periode på tre år. Søknaden var på høring fra 3. juli til 2. august.

Klima- og miljødepartementet har i vedtak 30. september 2026 innvilget ERGs søknad om tidsbegrenset tillatelse etter forurensningsloven. Departementet vurderer i vedtaket at den omsøkte tidsbegrensede virksomheten ikke vil føre til en forringelse av vannforekomstens tilstand.

Departementet orienterte Nordic Mining ASA / Engebø Rutil and Garnet AS 30. juli 2026 om at departementet vurderer om vedtakene som etter Høyesteretts dom er kjent ugyldige, skal omgjøres. I kongelig resolusjon 25. september 2026 ble kompetansen til å omgjøre den kongelige resolusjonen av 19. februar 2016 delegert til Klima- og miljødepartementet jf. forurensningsloven § 18 første ledd nr. 6 jf. forvaltningsloven § 35 første ledd bokstav c.

Departementet viser også til brev til Nordic Mining ASA / Engebø Rutil and Garnet AS 30. september 2026 om videre prosess, hvor det blant annet informeres om at departementet vil arbeide videre med å ferdigstille omgjøringsvurderingen av vedtakene som er kjent ugyldig, som det anslås at vil være ferdig tidlig i 2027.

2. Departementets vurdering

I Høyesteretts dom 17. juni 2026 ble kongelig resolusjon 19. februar 2016, Klima- og miljødepartementets vedtak av 23. november 2021 og Miljødirektoratets vedtak av 23. juni 2023 kjent ugyldige. Departementet vurderer derfor nå saken på nytt.

I vedtak 30. september 2026 er ERG innvilget en tidsbegrenset tillatelse etter forurensningsloven til tre års gruvevirksomhet i Engebøfjellet.

I denne treårsperioden finner departementet grunn til å suspendere vedtakene av 19. februar 2016, 23. november 2021 og 23. juni 2023, jf. forurensningsloven § 18 første ledd nr. 6, jf. forvaltningsloven § 35 første ledd bokstav c. En innvilgelse av tidsbegrenset tillatelse uten å

vurdere forholdet til den opprinnelige tidsubegrensede tillatelsen ville, slik departementet ser det, potensielt kunne skapt rettslig uklarhet i tiden frem til departementet har ferdigstilt omgjøringsvurderingen av vedtakene fra 2016, 2021 og 2023 som oppfølging av Høyesteretts dom 17. juni 2026. Suspensjon av disse vedtakene vil etter departementets syn sikre klarhet i ERGs rettsstilling fremover.

At vedtakene suspenderes betyr at de ikke gir rettigheter eller plikter så lenge suspensjonen varer. For de kommende tre årene er det derfor den tidsbegrensede tillatelsen gitt i vedtak i dag som regulerer bedriftens rettsstilling.

3. Vedtak

Klima- og miljødepartementet suspenderer vedtak etter forurensningsloven 19. februar 2016, 23. november 2021 og 23. juni 2023 i tre år fra dags dato, jf. forurensningsloven § 18 første ledd nr. 6 jf. forvaltningsloven § 35 første ledd bokstav c. Suspensjonen opphører ved utløpet av suspensjonsperioden, og er ikke til hinder for at departementet i suspensjonsperioden kan treffe vedtak om omgjøring av de suspenderte vedtakene.

4. Klagerett

Vedtaket kan påklages til Kongen i statsråd av sakens parter eller andre med rettslig klageinteresse innen 3 uker fra underretning om vedtak er kommet frem eller fra vedkommende fikk eller burde skaffet seg kjennskap til vedtaket. En eventuell klage skal angi hva det klages over og den eller de endringer som ønskes. Klagen skal sendes til Klima- og miljødepartementet.

Med hilsen

Hege Jordbakke (e.f.)
avdelingsdirektør

Ida Røstgaard
utredningsleder

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi

Askvoll Kommune
Direktoratet for mineralforvaltning
ERG v/Kenneth Nakken Angedal
Miljødirektoratet
Natur og ungdom
Naturvernforbundet
Norske Lakseelver

Nærings- og fiskeridepartementet
Statsforvalteren i Vestland
Sunnfjord kommune
Vestland fylkeskommune
Vevring og Førdefjorden miljøgruppe